

vajai híradó

VAJA VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK ÉS LAKOSSÁGÁNAK LAPJA · XXIV. ÉVFOLYAM 5. SZÁM · 2017. DECEMBER

Tisztelt vajaiak, kedves barátaim, ismerőseim!

Közeledik a karácsony, amit mindannyian a békesség, az egymásra figyelés jegyében ünnepelünk. Mint minden évben, az idén is díszbe öltöztetjük a fenyőfákat, s a szívünket is, hiszen Jézus születésének évfordulóján a legfontosabb, amit egymásnak adhatunk: a szeretet. Ez egy olyan kincs, ami nem kerül semmibe, de a hiánya mégis fájdalmas keserűvé teszi az életet.

Az otthonokban felállított fenyőfán fellobbanó gyertyaláng színesre festi az arcokat, megérinti a szíveket. Ünnepi ételek kerülnek az asztalra, s a közösen elfogyasztott vacsora után körülüljük a fát, hogy együtt örüljünk az év legmeghittebb családi ünnepén, s közösen bontsuk ki a csomagokat.

Régi hagyomány ez, hogy a szeretet jegyében megajándékozunk egymást. Van,

Ünnepköszöntő

ahol nagy értékű tárgyak, másutt apró, filléres holmik kerülnek a fa alá. Mindez nem lényeges. Ami igazán fontos, hogy végre együtt van a család, s a rohanó hétköznapiok után jut egy kis idő a beszélgetésre, a közös emlékek felidézésére.

Most nézzük, mi minden került a város jelképes karácsonyfája alá?

A legfontosabb, hogy 2017-ben sem állt meg az élet, az önkormányzat teljesíteni tudta kötelezettségeit. Sőt arra is lehetőség nyílt, hogy továbblépjünk a fejlődés útján.

Tavasszal Boglyatanya külterületén a 13 hektáros önkormányzati földből 2 hektárt bekerített, s pályázaton nyert pénzből kántorjánosi fűrtös meggy csemetékkel telepített be a Vajai Városüzemeltető Kft. a közmunkások részvételével. Várhatóan 2-3 éven belül termőre fordul a meggyes, amiből bőven jut majd eladásra is. Szintén tavasszal új udvari

játékokkal gyarapodott önkormányzati segítséggel az óvoda. Öt utcában aszfaltburkolat készült, s a város körül több helyen is javították az utakat.

Nagy öröm számunkra, hogy több pályázatunk is célba ért. Már készülnek a zöld város projekt kiviteli tervei egy nyertes TOP-os pályázatnak köszönhetően.

A Nyírség turisztikai kínálatának integrált fejlesztésére több település – köztük Vaja – konzorciumot hozott létre. A szintén TÓP-os pályázat nyert, a kiviteli tervek, szerződések folyamatban vannak. Sikeres pályázati pénzt nyerni az iparterület fejlesztésére is a Rohodi út mentén – itt is folyamatban vannak az engedélyezések, s a tervek készítése.

A kiskastély korszerűsítési tervei fővidesen elkészülnek, megkezdődtek a szerződéskötések is. S ami a szemünk előtt zajlik: befejezéséhez közeledik a termelői piac építése. Év vége közeledtével gon-

dolni kell a jövőre is. Fontos hír, hogy jelenleg több projektünk is elbírálásra vár, köztük az egészségügyi központ létrehozása, az iskola felújítása, vagy például a boglyatanyai út kiépítése.

Szót érdemel, hogy az új év nem csak a továbblépés, hanem a választások éve is lesz. Ez komoly kihívást jelent, amikor nagyon fontos higgadtan, indulatok nélkül dönteni. Hiszen a tét hatalmas: az ország és a város jövőjének a sorsa. Itt az ideje, hogy a személyes érdekek háttérbe szorításával mindenki a közösség haladását figyelembe véve hozza majd meg a döntését. Mindehhez kívánok jó egészséget, józan belátást mindenkinek!

Kívánom, hogy megértésben, szeretetben töltsék a karácsonyt, s a szívmelegítő érzések kísérik végig a 2018-as esztendőt, ami mindenki számára sikereiben gazdag év legyen!

Tisza Sándor polgármester

Minden kedves olvasónknak boldog karácsonyt, és örömeiben gazdag új esztendőt kívánunk! A szerkesztőség

Hó lepte be a művelődési ház előtt felállított adventi koszorút, melyen sorra gyűjtötték advent fényeit...

Advent Vaján

Közös adventi ünneplésre hívta Vaja apraját-nagyját a város önkormányzata a művelődési házba. Mivel az idén advent negyedik vasárnapja december 24-ére esik, így három vasárnapon várták programokra a lakosságot.

Az első gyertyát december 3-án gyújtotta meg az adventi koszorún Tisza Sándor polgármester. Köszöntő szavai után a Nyíregyházi Harmónia Kamarakórus lépett közönség elé (képünkön), s adott meleg hangulatú karácsonyi műsort.

A második adventi vasárnap délután Losonczy Léna költő vendégeskedett a művelődési házban, s varázsolta el műsorával a közönséget. Tárogatón közreműködött Dani Attila.

Ez alkalommal sem maradt el a gyertyagyújtás: fellobbant a második láng az adventi koszorún.

A legtöbb érdeklődőt az Advent Vaján program harmadik vasárnapja vonzotta december 17-én.

Miután Tisza Sándor polgármester meggyújtotta a harmadik lángot az adventi koszorún ökömenikus karácsonyi műsort láthatott a közönség a törtemei egyházak szolgálatával. Elsőként a római katolikus egyház képviselőjében Mák

Zsolt atya köszöntötte az egybegyűlteket. Másodikként Kicsák János Sándor görög katolikus parókus, majd Takács Zoltán baptista lelkipásztor kapott szót. Végezetül Bencze Tamás református lelkipásztor közvetítette az advent üzenetét a résztvevőknek. A műsorban többek közt betlehemi játék kelt életre a színpadon, s fellépett a Református kórus is.

Január 1-jétől lép hatályba

Rendelet az étkeztetési díjakról

Gyakorló háziasszonyok a megmondható, hogy egyre drágábbak az élelmiszerek. Ez az oka annak, hogy évente egyszer felülvizsgálják az intézmények étkeztetési díjait, s újakat állapítanak meg a következő esztendőre.

A városi önkormányzat novemberben alkotott rendeletet az új közétkeztetési térítési díjakról.

Mint köztudott, a város a Tavirózsa Óvoda konyháján keresztül oldja meg a települési közétkeztetést. Itt főznek az óvodások, bölcsődések, a szociális étkezők, a bentlakásos otthonban ellátottak és a munkahelyi étkeztetésben része-

sülők számára. Az iskolásokat vásárolt szolgáltatás keretében látják el.

Az ennyivalóért a nyersanyagok költsége alapján kell térítést fizetni.

Térítési díjak 2018-tól a bölcsődében:

Reggeli: 56 forint; tízórai: 23 forint; ebéd: 251 forint; uzsonna: 65 forint; reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna: 395 forint személyenként. Az óvodában az alábbi összegeket kell fizetni: tízórai: 76 forint; ebéd: 253 forint; uzsonna: 76 forint; tízórai, ebéd, uzsonna: 405 forint.

Az általános iskolában a tízórai: 80 forintba, az ebéd: 320 forintba, az uzsonna: 80 forintba, a tízórai, ebéd, uzsonna: együtt 480 forintba kerül jövőre.

Az intézményi és hivatali dolgozók 405 forintot fizetnek maj az ebéd igénybevételéért.

Azok az óvodások, akik egész nap a gyermekintézményben vannak, s a napközitthonos iskolások továbbra is kötelezően veszik igénybe az étkeztetést. Ez az előírás azokra nem vonatkozik, akiknek betegségek miatt speciális étrendre van szükségük.

Akik nem vesznek részt egész

napos ellátásban az óvodában és az iskolában, továbbá az önkormányzati intézmények alkalmazottai és a külső vendégétkezők kérelem benyújtásával részesülhetnek az ellátásban. Természetesen az étkezés átmenetileg lemondható – például betegség, szabadság miatt – az érintett napot megelőző napon délelőtt 10 óráig írásban vagy telefonon jelezni, hogy átmenetileg nem igényli valaki az ebédet. A lemondás idejére értelemszerűen nem kell térítési díjat fizetni.

A rendeletet november 29-én hirdették ki, s 2018. január 1-jétől lép életbe.

Korszerűbb közigazgatás 7 milliós beruházással

A közigazgatás és a közszolgáltatások megfelelő működése meghatározó szükséglete a modern európai társadalmaknak. Az Európa 2020 Stratégia, a Nemzeti Reformprogram, illetve a Partnerségi Megállapodás célkitűzéseinek elérése nem lehetséges a közigazgatás és a közszolgáltatások hatékonyságának fejlesztése nélkül.

A műszaki és minőségi követelmények elterjesztésének

igénye vetette fel az önkormányzati ASP központ kiépítésének szükségességét, majd annak országos elterjesztését 2018-ban.

Az ASP (Application Service Provider) szolgáltatás lényege, hogy az ügyfél nem magát a számítógépes programot vásárolja meg, hanem egy távoli szolgáltató központtól veszi igénybe szolgáltatásként az alkalmazásokat.

Ez technológiai és gazdasági szempontból egyaránt kedvező megoldást jelent különösen az

olyan településeknek, amelyek a korszerű alkalmazásokhoz nem juthatnak hozzá hozzá azok magas költségei miatt.

A projekt megvalósítása Vaján idén április 3-án kezdődött.

A pályázat céljainak teljesítése során megoldásra váró feladat az ASP rendszer működtetéséhez kapcsolódó eszközbeszerzés, a működésfejlesztés, a szabályozási keretek kialakítása, az önkormányzat elektronikus ügyintézéséhez kapcsolódó feltételek kialakítása, az

önkormányzati szakrendszerek adatminőségének javítása és migrációja, a tesztelési, élesítési feladatok elvégzése. A program magába foglalja továbbá az önkormányzati dolgozók oktatását, felkészítését az új feladatok megoldására.

A projekt befejezési határideje 2018. június 30-a. A fejlesztés a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg. Összköltsége 7 millió forint, amit támogatásként kap meg városunk önkormányzata erre a célra.

Tudományos konferencia a Vay kastélyban A továbbélő reformáció

A reformáció 500 éve a magyar művelődés- és irodalomtörténetben címmel rendezett konferenciát december 1-jén és 2-án a Móricz Zsigmond Kulturális Egyesület városunkban, a Vay Ádám múzeumban.

A jeles eseményt Tisza Sándor polgármeste, Molnár Sándor, a Vay Ádám Kulturális Gyűjtemény vezetője és Bihari Albertné, a Móricz Zsigmond Kulturális Egyesület titkára nyitotta meg.

A tanácskozáson rangos irodalomtörténészek tartottak előadásokat a reformáció kulturális hatásairól. A kétnapos

A konferencián köszöntőt mondott Tisza Sándor polgármester

rendezvény első napján kirándulás is szerepelt a programban. A résztvevők ellátogattak a csarodai és a tákosi református templomba, s felkeresték

Vásárosnaményban a Beregi Múzeumot. A szakmai előadásokat kötetben jelenteti meg a Móricz Zsigmond Kulturális Egyesület.

Jótekonysági képaució

Országos szinten is egyedülállónak számít az a kortárs képzőművészeti gyűjtemény, amivel a Vay Ádám Múzeum rendelkezik.

Mint köztudott, az évi rendszeres alkotótáborokban készült művek egy része itt marad. A művészek egy alkotásukat azért ajánlják fel, hogy az immár hagyományos jótekonysági képárverésen értékesítsék azokat a műzeum.

Az idén november 25-én tartották a licitálást. Követve a szokásokat most is kiállításon mutatták be Nyíregyházán, a

Centrál Hotelben a kalapács alá kerülő képeket. A vajai polgármesteri hivatal és a Vay múzeum baráti köre szervezésében most is városunkban, a Vay kastélyban tartották az aukciót.

A megnyitó műsorban közreműködött Nagy Csaba tárogat művész. Miután sikeresen lezajlott az árverés kamarahangversenyre, majd fogadásra invitálták a résztvevőket. Azok az alkotások, melyek nem találtak gazdára megvásárolhatók a vajai közgyűjteményben.

Pálfi Julianna: Piros virág című alkotására is licitálhattak az érdeklődők

Új védőnő Vaján: Tisza Helga

Tisza Helga védőnő szereti a gyermekeket. Talán azért, mert ő volt a legidősebb, ráadásul az egyetlen lány a három öccse mellett a családban.

A „szomszédban” nőtt fel, Órben. Édesanyja az ópályi gyerekház vezetője, apukája

A fej körméretének mérése fontos mutatója annak, hogy megfelelően fejlődik-e a kisgyermek

egyéni vállalkozó, aki a Hitgyülekezetének képviseletében hitoktató a Vajai Molnár Mátyás Általános Iskolában.

Helga a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi karán szerezte védőnői diplomáját 2017-ben. Jelenleg is tanul szülészeti szakon, levelező tagozaton ugyanitt.

Orvosként képzelte el a jövőjét, majd édesanyja javaslatára a felvételin 2. helyen jelölte meg a védőnői szakot, amelyre felvételt is nyert.

A vezető védőnő ajánlására

pályázta meg munkakörét. Az önkormányzat képviselő-testületének döntése alapján 2017. november 1-jétől tölti be a védőnői munkakört. A várakozásának megfelelően alakulnak a dolgai. Jól beilleszkedett és szereti a munkáját. A gondozottakkal is jó kapcsolatot sikerült kialakítania, ami nagyban segíti munkáját. Szeret Vaján dolgozni, és terveit hosszú távra szólnak városunkban. A 2. körzet tartozik hozzá.

A tervek szerint májusban férjhez megy. Szeretne családot alapítani. Vőlegénye miatt jött vissza Órbe Budapestről, ahol tanulmányait folytatta.

Dajkák vizsgája Vaján

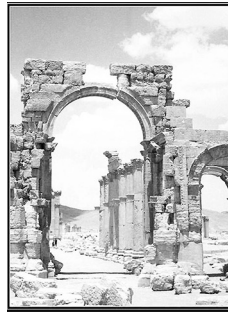

December 9-én 16 óvodai dajka tett sikeres vizsgát a Tavirózsa óvodában. A dajkacsoportot Bazola Éva óvodavezető készítette fel a megméretetésre. A tanfolyamot a Jándi Szakgimnázium és Szakközépiskola szervezte.

Mozgalmasan telik az őszi a bölcsődében. Az egyik nap kisvonatra ültek a gondozónők kíséretében a gyerekek. Az ősze sok termést, falevelet gyűjtöttek, s ezekből alkottak figurákat, képeket, de készítettek kézenyomatokat is. A foglalkozások célja, hogy minél ügyesebben használják a kicsik a kezüket.

In memoriam Palmyra

„Az utolsók között lehettem, akik Palmyra csodáit műemlékes szemmel fotózhatták. Fekete-fehér fotók, fekete keretben. Ezek immár időtlenül magasztosult szomorú dokumentumok. Így már sohasé fotózhatók.”

Ezekkel a szavakkal vall a Forster-érmes fotós, Sipos László az In memoriam Palmyra című fotókiállításáról, ami november 24-én nyílt meg a Magyar Nemzeti Múzeum Vay Ádám Múzeális Gyűjteményében. Palmyra a világörökség része, az ókori Szíria egyik legfontosabb városa volt, ahol hatalmas pusztítást végeztek az ISIS terrorállam katonái. A képek még a rombolás előtti állapotában mutatják be a lenyűgöző szépségű romvárost, amit a „Sivatag Mátkája” néven is emlegetnek. A tárlat január 31-éig tekinthető meg

Budapesti kirándulás

December 5-én Budapestre látogatott a két ötödik és két hetedik osztály az osztályfőnökeik kíséretében.

Az „Advent Budapest” program keretében egy élményekben bővelkedő napot töltöttünk a fővárosban. A Nyugati pályaudvarnál idegenvezető és busz várt ránk. Megtekintettük a Mátyás templomot és környékét. Ezt követően moziba mentünk, a Lurdy házba, ahol a Ricsi a gólya című filmet láttuk. Innen az Országházba vezetett az utunk, mely nagyon káprázatos volt. Felemelő érzést jelentett eljutni arra a helyre, ahol az ország vezetői dolgoznak.

A vonat indulása előtt a West End City Centerben tölthették el a hátralévő időt. Élményekkel és új ismeretekkel gazdagodva térhettünk haza.

Estefán Hanna
7. b osztályos tanuló

Ünnepi misék, istentiszteletek

Református egyház:

Szenteste: december 24-én délután 4 órakor: istentisztelet.

Karácsony első és második napja: december 25-26-án délelőtt fél 11-kor ünnepi istentisztelet.

Szilveszter: december 31-én délután 5 órakor istentisztelet.

Újév: 2018. január 1-jén délelőtt fél 11-kor istentisztelet.

Görög katolikus egyház

December 18-án délután fél 5-től gyóntatás, 17 órától szent liturgia. Igét hirdet: Beregi István görög katolikus parókus

Szenteste: december 24-én este 6 órától szent liturgia.

Karácsony első, második, harmadik napja: december 25-26-27-én délelőtt 9-től szent liturgia.

Szilveszter: december 31-én

délelőtt 9 órától szent liturgia.
Újév: 2018. január 1-jén délelőtt 9 órától szent liturgia.

Római katolikus egyház

Szenteste: december 24-én délután 5 órakor szentmise.

Karácsony első és második napja: december 25-26-án déli 12 órától szentmise.

Szilveszter: december 31-én délután 5 órától szentmise.

Újév: 2018. január 1-jén déli 12 órától szentmise.

Baptista egyház:

Szenteste: december 24-én délután 5 órakor szentmise.

Karácsony első napja: december 25-én délután fél 3-kor szentmise.

Szilveszter: december 31-én délután 5 órakor szentmise.

Újév: 2018. január 1-jén délután fél 3-kor szentmise.

Iskolások versenysikerei

Az idén első alkalommal képviselték a Molnár Mátyás Általános Iskolát a 3. évfolyamosok a Bolyai megyei matematikai és anyanyelvi versenyen.

A matematika versenyen Vásárosnaményban nyolc tanuló adott számot tudásáról. Az anyanyelvi versenyt Mátészalkán rendezték meg, itt 12 vajai kisdíjak indult.

A gyerekek négy tagú csapatokat alkottak, így a feladatok megoldásán túl az is célja

volt a versenynek, hogy együtt, közösen találják meg a helyes válaszokat a gyermekek.

A felkészülést már hetekkel korábban elkezdték a tehetség- és foglalkozások és a szabadidő keretében.

Legeredményesebben a „Kis nyelvészek” csapata: Csókány Inez, Szabó Bence, Szabad Levente, Ilyés Gergő szerepelt, ők 9. helyezéssel értek el a megyei versenyen. Felkészítő tanárunk Kovácsné Veres Ildikó.

Reformációs ünnepség

Anyaszentnyelvünk bölcsője a Biblia – ezzel a címmel tartottak Reformációs ünnepséget november 18-án a nyíregyházi Continental Arénában a Hirdesd az Igét! programsorozat zárásaként. Az esemény 9 órától egy új református templom, parókia és közösségi ház alapkövetelével kezdődött Nyíregyházán. A programon 32-en képviselték a vajai gyülekezetet, s lélekben feltöltődve tértek haza a térségi találkozó-ról.

A nagyszabású esemény első programja istentisztelet volt úrfurcsorai közösséggel. Majd három biznyságtételt hallhatott a közönség, aztán dr.Fekete Károly püspök mondott beszédet.

Isten szem előtt, Isten szem előtt címmel történelmi táncjátékot adtak elő a Jókai Mór Református Is-kola egykori és jelenlegi tanulói több néptáncgyűttes és a Szikes zenekar közreműködésével.

Az úrfurcsorai közösség egyik legszebb pillanatát jelentette, amikor a 2600 résztvevő állva énekelte az utolsó verseket

A Tavirózsa óvoda báb munkacsoportja Gergelyné Paczári Edit óvónéni vezetésével báb-színházat rendezett a gyermekeknek a Mikulás látogatása alkalmából. Az előadás nagy sikert aratott.

A kicsiket elbűvölte a bábelőadás

Pályaválasztás előtt Fűteni kell – de nem mindegy, mivel

Mozgalmas hetek következnek a nyolcadikos tanulók számára. A pályaválasztás fontos döntése előtt állnak. A napokban kellett elküldeni a jelentkezésüket a leendő középiskolájukba azoknak, akik felvételi vizsgán szeretnék magukat megmérteni.

Január 20-án kell majd számot adni az eddigi tudásukról. Február 19-éig minden tanuló továbbtanulási jelentkezését továbbítani kell.

Már 7. osztályban sokat foglalkoztunk a továbbtanulás esélyeivel. Osztályfőnöki órákon többször beszélgettünk a különböző szakirányokról, a hiányszakmákról. A Kereskedelmi és Iparkamara pályaválasztási orientációs tanácsadója, *Maczkó Mónika* rendkívül sok segítséget nyújtott nekünk ebben.

A 7. osztályban lehetőségünk

nyílt Budapesten a Szakmasztaár rendezvényen közelebből megfigyelni a szakmák érdekességeit. Az idén Nyíregyházán voltunk a pályaválasztási kiállításon. Egyre inkább körvonalazódik a lehetőségek sokaságából, hogy milyen szempontok szerint válasszanak. Legfontosabb, hogy a képességüknek megfelelő szintű középiskolát válasszanak. A következő szempont pedig az lehet, hogy melyek azok a hiányszakmák, amelyek kitanulása után biztos munkahelyük lehet. Az iskolák ösztöndíjjal is segítik a tanulókat. Érdemes ezt választani.

Ebben az évben is van jelentkező az Arany János Tehetség-gondozó Programba.

Reméljük, a gyermekeink az iskolákban megszerzett tudást és tapasztalatot jól fogják hasznosítani a választott iskolájukban.

Jeneiné Major Enikő a 8. a osztályfőnöke

Az év legnehezebb időszaka a tél, mivel a hideg beköszöntésével fűteni kell. Bár sok háztartás áttért a gázfűtésre, azért szép számmal akadnak olyan házak is, ahol kályha szolgáltatja a meleget. Akár fával, akár szénrel tüzelnek, a fűtőanyag beszerzése súlyos kiadást jelent, amire célszerű előre spórolni.

Ez sajnos nem mindenkinek sikerül. A magas árak miatt vannak, akik úgy próbálnak takarékoskodni, hogy mindenféle éghető anyagot vetnek a tűzre – a rongyoktól a csomagoló anyagokon át a műanyag flakonokig.

Ez több okból is gond. Részben azért, mert a felszálló mérgező füst súlyos levegőtisztogatást jelent, részben pedig mert ezeknek az anyagoknak a fűtőértéke kicsi, így nem sokat segítenek abban,

hogy a házban meleg legyen.

Hulladékot ne!

Egyszerűen tudomásul kell venni, hogy hulladékok elégetése a háztartási tüzelőberendezések alkalmatlanok. Ezáltal olyan légszennyező anyagok kerülnek a levegőbe, melyek rövid és hosszú távon is komolyan veszélyeztetik az emberi egészséget.

A kezeletlen fa és papír kivételével tilos minden hulladék elégetése!

Ide tartoznak az alábbi anyagok:

◀ az úgynevezett „kezelt”, tehát festett, lakkozott fa (mint a régi ablakkeretek, ajtók, raklapok stb.),

◀ a rétegelt lemez, bútorlap,

◀ az építési fahulladék,

◀ a színes, „fényes” papír-hulladék,

◀ a petpalack és bármilyen műanyag hulladék,

A kéményből felszálló sötét színű füst arról árulkodik, hogy ebben a házban műanyagot égetnek

◀ az autógumi, a használt ruha, rongy,

◀ a fáradt olaj és az üzemi anyag.

Miért ártalmas?

Nem mindenki tudja, de ettől függetlenül tény, hogy a **hulladékok illegális elégetése büncselekmény!**

Ráadásul rendkívüli veszélyt jelent magára az égetőre. Például műanyagok égetésekor hirtelen rengeteg éghető anyag szabadul fel, amit szinte lehetetlen tökéletesen eltüntetni, így az lerakódik a kéményben.

Sokan azt hiszik, hogy a pozdorja, az OSB bútorlap égetése ártalmatlan. Pedig nem az. Az OSB például 2,2–2,5 százalék fenolgyantát tartalmaz, de a többi ragasztott faúrut is ez az anyag tartja egyben.

A fenol-formaldehid műgyantaragasztó hődarabolódásának másik ága a PAH-ág (polciklusos aromás szénhidrogének), amely alacsony égési hőfoknál 100féle rákkeltő, mutagén, teratogén anyagot produkálhat.

(A mutagén anyagok képe-sek mutációt kiváltani, hatásuk-

ra a DNS-ben, egyes génekben, kromoszómákban vagy az egész genomban maradó változások történnek. A teratogén anyagok a fejlődő magzatot károsítják, fejlődési rendellenességet idéznek elő.

Közvetlen környezetünkben ezeket könnyű elkerülni, ha fenolgyantát tartalmazó anyagokat nem tüzelünk el.

PVC – a rákkeltő

Még ennél is veszélyesebb a PVC (mint például a hypos flakon) elégetése. A PVC klór tartalma miatt olyan veszélyes anyagok kerülnek a levegőbe, melyekből akár 1 molekula is rákot okozhat!

A dioxinok felhalmozódnak a testben, sőt az anyatejjel a csecsemőkbe is átterülnek, így mérgezik az égetőt és még sok millió embert, állatot.

Mivel a téli fűtés mindenkinek elemi szüksége, ezért családunkkal és saját magunkkal szemben is kötelességünk gondoskodni olyan fűtőanyagról (például tűzifáról, szénről, gázzal) gondoskodni ami biztonságos, és kevésbé ártalmas a környezetre.

Tisza Sándor Rajmund

A lányok örömmel járnak a próbákra Többszörösen „aranyos” mazsorettek

Már több mint negyedszázada, hogy létrejött a mazsorett oktatás és –csoport a Molnár Mátyás Általános Iskolában Tamási Margit tanárnő vezetésével. Tíz éve gondolták úgy, hogy nekik is tartozniuk kell valahová, így lettek a Magyar Fűvészei és Mazsorett Szövetség tagja. Hiszen így le tudják mérni hol tartanak tudásban, és mire képesek teljesítményben.

– Sokat dolgoztunk ebben az évben (bár az előzőekben is) – mondja a tanárnő, aki nagyon büszke a lányaira, munkájukra, teljesítményükre. – Rengeteget gyakoroltak, dolgoztak az eredményeikért. Kitartásuknak köszönhetően

tudhatták meg azt az országos mazsorett fesztiválok, hogy Vaján is vannak értékes gyerekek, akik ugyanúgy képesek megtanulni nehéz koreográfiákat, mint a nagyobb városokban élő fiatalok.

A vajai mazsik nem „válogatott” tanulók. Hiszen itt a tanulásban kicsit nehezebben teljesítő gyermek is tudja, hogy értékes ember, fontos tagja a közösségnek, akinek számítanak a munkájára.

Tisztában vannak azzal, hogy a sikert nem adják ingyen, keményen meg kell érte dolgozni. Tudják azt is, hogy a kitűzött célokért nem szabad sajnálni a lemondásokat sem.

– Úgy éreztem régen és most is, hogy a tehetséget ki kell hozni azokból, akik komolyan

akarják a sikert. Ez nemcsak a gyerekek jó, hanem öröm a szülők számára is.

– Sok fellépésünk volt ebben az évben, és a meghívásoknak is igyekszünk megfelelni (üzemek, települések invitálnak minket különböző rendezvényeikre). A mazsorettek pedig lelkesen készülnek az új és más koreográfiákra is. Boldogok a lányok, amikor egy-egy fellépés után nagy taps jelzi az elismerést.

Nem csoda, hogy a gyerekek örömmel, lelkesen és nagy példamutatással járnak a próbákra. A látványos csoportmunka nemcsak fegyelmet, és szép tartást ad, hanem megtanít egymás megbecsülésére és arra, hogy figyeljenek oda társaikra.

A Crystal és Csillagszem csoport kitartó munkáját elismerések sora dícséri. Megkapták már a *Legmosolygósabb csoport* díjat, valamint ezüstököt, aranyakat és a kiemelt aranyat, ami csak a legjobbakat illeti meg.

Több országos mazsorettfesztiválon jártak a vajai lányok az idén, és még nyáron sem pihentek, fellépésekre készültek. Amit pedig a legjobban szeretnek: itthon lépni közönség elé.

– Nagy öröm volt az idén számunkra, hogy eljuthattunk a testvértelepülésünkre, Székelyvájára. Minden tisztelem a lányaimé. Örömmel tölt el a

Formás lábak, csinos csizmák

kitartásuk és szeretetük, az elégedett mosolyuk, ha sikert aratnak. Boldog vagyok amikor látom, hogy van utánpótlás, s a kisebbek igyekeznek a nagyok nyomdokaiba lépni.

Munkánkat a település önkormányzata és a szülők támogatják. A szép fellépő ruhák *Tiszáné Simon Piroska* keze munkáját dicsérik. Köszönet jár *Paczári Attila* vállalkozónak, akitől többször kapott a csoport támogatást.

A szülők közül aki csak teheti elkísér bennünket a versenyekre, hiszen öröm számunkra, hogy láthatják gyermeküket fellépni. Köszönöm a szülőknél, akik arra biztatják csemetéiket, hogy ne adják fel, mert ezzel is segítenek az eredmények elérésében.

– Az egymás iránti tisztelet és megbecsülés segít bennünket a sikerhez, és így tudunk túllépni a negatív tényezőkön is. Hiszen a bizonyítás megerősíti a csapatot. Nagyon sok szép élményem van, és még szeretném sok tanítványomat hasonlóan szép eredményekhez segíteni.

Csinosak, szépek, tehetségesek, szorgalmasak...

A népmese napja – Benedek Elek emlékezete

Több éve hagyomány az iskolában, hogy megemlékeznek nagy meserónk, *Benedek Elek* születésnapjáról. Ezen a napon minden tanítási óra elején elhangzik egy-egy népmese, melyet a gyerekek olvasnak föl vagy adtak elő.

Az elsősök és másodikosok számára rajzpályázatot hirdetett az iskolai könyvtár a boszorkányok témakörében. Sok

szép alkotás született. A zsűri döntése alapján a következő tanulók nyertek:

Az első évfolyamon 1. helyezett lett: *Matolcsi Patrícia* 1.a osztály, különdíjat kapott: *Bódi Zsanett* 1.a

A második évfolyamon első helyezést ért el: *Németh Kata Eszter* a 2. a-ból, különdíjas lett *Molnár Viktória Jázmin* szintén a 2. a osztályból.

A 3-4. évfolyam tanulói pedig a „Népmese Tudora” címre pályázhattak, ha helyesen válaszoltak a mesékkel kapcsolatos kérdésekre. A feladatok itt is boszorkányos mesékhez kapcsolódtak.

A 3. évfolyamon a kitüntetett cím birtokosa *Csóhány Inez* 3. a osztályos tanuló lett, a 4. évfolyamon pedig *Jóni Jázmin Mercédesz* a 4.a-ból.

Savanyú leves és krumplis lángos

Idén december 4-én csütörtökön főzött a tanulója a tájházban az idős emberek klubjának tagjai. A főzési étek készült: savanyú leves (bennese, szive, leve) és burgonyás lángos. A hagyományos ízek kedvelőinek nagy öröme.

